



دکتر فریدون سیامکنزاد

مقدمه

صبح که از خانه بیرون می‌زنیم تا راهی محل کار شویم، با افراد زیادی برخورد می‌کنیم و روبه‌رو می‌شویم که هر کدام می‌تواند برای انسان خاطره‌انگیز باشد. از برخورد احتمالی با رفتگر زحمتکش محله گرفته تا دیدن کسانی که هر یک به‌دلیلی سر راهمان قرار می‌گیرند و ممکن است اگر قدیمی محل باشیم، سلام و علیکی هم با ما داشته باشند. از وقتی سوار وسیله نقلیه عمومی اعم از اتوبوس، مترو یا تاکسی می‌شویم تا زمانی که آن را ترک می‌کنیم، کسانی را می‌بینیم و حرف‌هایی می‌شنویم که هر کدام آن‌ها می‌تواند خاطره‌ای برایمان باشد، یا خاطره‌ای را از زمان‌های دور برایمان زنده کند. به محل کار هم که می‌رسیم و کار را شروع می‌کنیم، بستگی به نوع کاری که داریم، همه‌اش می‌تواند تداعی‌کننده مساله یا احیاناً خاطره‌ای باشد. حالا اگر کارمان طوری باشد که ارتباط مستقیم با مردم داشته باشیم، به اندازه تفاوت بین انسان‌ها، و مردمی که برای کارشان به ما مراجعه می‌کنند، می‌توانیم حرف برای گفتن داشته باشیم و خاطره برای بازگو کردن.

با این صغری و کبری چیدن‌ها می‌رسیم به این که داروخانه از جمله مکان‌هایی است که کار کردن در آن، یک دنیا حرف برای گفتن، و یک سینه خاطره برای بازگو کردن دارد.

بنابراین، تصمیم گرفتیم تا مسایل به‌وجود آمده در داروخانه را تحت عنوان «یادداشت‌های داروخانه» قلمی کنیم. مطالبی که در پی می‌آید، حاصل این تلاش و نتیجه حضور در داروخانه در برخورد با بیماران و مسایل جاری داروخانه است. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

یادداشت ۱

خوراک در این سن کمتر حاصل می‌شود. خانم خیلی ناراحت شد و ابرو در هم کشید و توقع نداشت که من توصیه‌های بعد از پنجاه سالگی را برایش داشته باشم. بلافاصله گفتم که من مقصودم شما نبودید. شما که تازه به سختی سی سالتان می‌شود! گل از گلش شکفت و از ته دل خندید! دارویش را گرفت و سرخوش و سرحال داروخانه را ترک کرد.

یادداشت ۳

تکنیسین داروخانه جلوی مراجعه‌کنندگان که دو نفر بودند، رفت و اظهار داشت که در خدمتشان است. قرص مولتی‌ویتامین می‌خواستند که تکنیسین نوع خارجی آن را توصیه کرد. به دلیل گران بودن قرص‌ها، مراجعه‌کنندگان دو به شک بودند که تهیه کنند.

من وارد بحث شدم و مولتی‌ویتامین مینرال داخلی را به آن‌ها معرفی کردم. مقداری برایشان کلاس گذاشتم و به قدر کفایت راجع به کیفیت داروهای تولید داخل توضیح دادم و گفتم که مصرف داروی داخلی هم از نظر اقتصادی به صرفه هست و هم حمایت از صنعت کشور محسوب می‌شود. بعد از همه این حرف‌ها، قیمت داروی داخلی را که گفتم، آن قدر کم بود (البته به نسبت داروی خارجی) که هم خود مراجعه‌کننده یک بسته تهیه کرد و هم کسی که همراهش بود.

قرص کلسیم همراه با ویتامین D که بیش از بیست و سه کارخانه داروسازی داخلی آن را تولید می‌کنند و بسته و گریخته، خارجی آن هم در بازار دارویی وجود دارد، طوری فرموله شده که مریض باید روزی یک عدد مصرف کند. زیادی آن به دلیل کلسیم زیاد باعث مشکلاتی می‌شود که صلاح نیست بیمار بیش از یک عدد در روز مصرف کند. مریضی مراجعه کرد و قرص کلسیم D خواست. تکنیسین داروخانه برایش آورد و مریض از من سؤال کرد که چگونه بخورد؟ من هم به ایشان توصیه کردم که شبی یک عدد بعد از شام مصرف نماید. مریض عنوان کرد که پزشک او روزی دو عدد را تجویز کرده است. هرچه برایش توضیح دادم قانع نشد و به دستور پزشک خود پافشاری کرد. من هم فقط عوارض مصرف بیش از یک عدد قرص کلسیم D را برایش بازگو کردم و تصمیم را بر عهده خودش گذاشتم.

یادداشت ۲

خانمی که به اعتقاد من پنجاه ساله به نظر می‌رسید جلوی پیش‌خوان داروخانه قرار گرفت و راجع به قرص‌های مولتی‌ویتامین مینرال سؤال کرد. برای ایشان توضیح دادم که اصولاً از سن پنجاه سالگی به بعد لازم است - چه آقایان و چه خانم‌ها - روزی یک عدد مولتی‌ویتامین مینرال مصرف کنند. این به دلیل آن است که بدن احتیاج به این ترکیب‌ها دارد و گاهی اوقات از طریق خوردن و

یادداشت ۴

یک خانم نسبتاً چاق همراه یک خانم لاغر با هم وارد داروخانه شدند و مقابل پیش‌خوان قرار گرفتند و نسخه‌شان را ارایه کردند. وقتی نسخه آن‌ها آماده شد و توسط تکنیسین مقابل من قرار گرفت، هر دو نسخه داروی اصلی‌اش یکی بود. این را هر دو مریض مراجعه‌کننده هم متوجه شدند و دلیل مسأله را سؤال کردند.

برای آن‌ها توضیح دادم که این دارو اثرش به این شکل است که اگر قبل از غذا مصرف شود، به دلیل اثر تغذیه‌ای آن، باعث می‌شود که جلوی اشتها را بگیرد، بنابراین باعث کم شدن وزن شده و برای افراد چاق این چنین تجویز می‌شود. ولی اگر این دارو بعد از غذا مصرف شود باعث می‌شود که انرژی بیشتری به بدن رسیده و موجب افزایش وزن و چاق شدن بیمار گردد.

یادداشت ۵

وارد داروخانه که شد، یک اسکناس هزار تومانی دستش بود و به سوی تکنیسین داروخانه دراز کرد و از او یک ورق کپسول ژلوفن خواست. تکنیسین برایش شرح داد که ژلوفن با بروفن فرقی ندارد و دیگر وارد بحث علمی آن نشد که مجبور شود به من ارجاعش دهد. البته، این را هم شرح داد که با این اسکناسی که ایشان دستش گرفته، می‌تواند یک ورق قرص بروفن تهیه کند. وقتی کار مریض تمام شد و اسکناس هزار

تومانی‌اش دیگر دست تکنیسین داروخانه بود و به جای آن یک ورق ایبوپروفن در دست داشت، راهی در خروجی بود که به او گفتم: فرق ژلوفن با بروفن مثل فرق پراید با پیکان است که هر دو شما را به مقصد می‌رسانند و فقط یکی زودتر و دیگری دیرتر! تفاوت قیمت هم به همین دلیل است.

یادداشت ۶

خانمی که به داروخانه مراجعه کرده بود، از تکنیسین داروخانه سراغ پمادی را گرفت که اثرش را می‌دانست، ولی نامش را فراموش کرده بود. تکنیسین داروخانه بیش از ده نوع پماد را برای ایشان آورد و به وی نشان داد و خانم مراجعه‌کننده هم عنوان کرد که: این نیست. خیلی تلاش کردیم که مشکل ایشان را حل کنیم، ولی هرچه بیشتر تلاش کردیم، کمتر نتیجه گرفتیم.

بعد از خاتمه همه تلاش‌هایمان در داروخانه، خانم مراجعه‌کننده ضمن تشکر از همکاری و تلاش ما در داروخانه جهت راه‌اندازی کار بیماران، چنین عنوان کرد:

من کمتر داروخانه‌ای با این نظم و ترتیب و تمیزی دیده‌ام. اگر نگوییم داروخانه شما منحصر به فرد است، باید بگویم بسیار نادر است. همه چیز سر جای خودش است و اثری از تبلیغات آن‌چنانی در آن نیست. باز هم برای چنین داروخانه‌ای به شما تبریک می‌گویم و تشکر می‌کنم.